

ALDER & SOUND

TAX & LEGAL | TRANSFER PRICING | FINANCIAL ADVISORY

A&S Tax Day 2 2021

A&S Webinaari | Keskiviikko 17.11.2021 klo 9.00-10.30

Mia Häyrinen | Associate, Tax & Legal Services

Annina Hyrskyluoto | Senior Associate, Tax & Legal Services

Pauliina Karumaa | Senior Associate, Tax & Legal Services

Heikki Leppänen | Senior Associate, Tax & Legal Services

TYÖSKENTELY POST- COVID TILANTEESSA

Etätyöskentely ja siihen liittyvät verokysymykset

Mia Häyrinen | Marraskuu 2021

Etätyön määritelmä

Etätyö on tuonut joustoa työelämään ja lisännyt mahdollisuuksia tehdä työtä varsinaisen työntekopaikan ulkopuolella.

- ▶ Etätyöllä tarkoitetaan työtä, jota tehdään **varsinaisen työntekopaikan** ulkopuolella, niin että siitä on sovittu työnantajan kanssa (poikkeuksena esim. pakottava Covid-19 tilanne). Etätyötä voidaan tehdä esimerkiksi kotikonttorilla, kesämökillä tai missä tahansa muussa kohteessa, johon työntekijä on matkustanut väliaikaisesti tai pysyvästi.
- ▶ Etätyötä koskevat samat työsuhteen ehdot kuin työpaikalla tehtävässä työssä.
- ▶ Mikäli etätyötä tehdään säännöllisesti, on tästä hyvä sopia työnantajan ja työntekijän välillä kirjallisesti.
- ▶ Verotuksen näkökulmasta etätyöhön liittyy erityisesti työntekijän, mutta myös työnantajan kannalta huomioitavia seikkoja:
 - Kotimaan etätyö; kulujen ja hankintojen verokäsittely
 - Ulkomailla tehtävä etätyö

Mitä on etätyö?

- ❑ Etätyöllä tarkoitetaan työnteon mallia, jossa työ tehdään varsinaisen työntekopaikan ulkopuolella
- ❑ Etätyöpäivät ovat lähtökohtaisesti tavallisia työssäolopäiviä ja etätyötä koskevat samat työsuhteen ehdot kuin työpaikalla tehtävässä työssä

Etätyö kotimaassa

Lähtökohtaisesti kotimaan etätyöskentelyllä ei ole vaikutusta työntekijän verotukseen.

- ▶ Kotimaassa tehtävän etätöön verokysymykset nousee esiin usein silloin, kun käsitellään kuluja ja hankintoja, jotka lähityössä ja toimisto-oloissa ovat työnantajan kattamia.
- ▶ Työnantajan on myös etätöössä varmistettava, että työntekijällä on käytössään tarvittavat työvälineet, sekä **velvoite huolehtia työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden takaamisesta.**
- ▶ Työnantajalla on luonnollisesti etätöössä vain rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa työntekijän työolosuhteisiin, mutta tätä voidaan edistää esimerkiksi hankkimalla kotiin vastaavat työvälineet kuin toimistolla.
- ▶ Kalusteiden ja työvälineiden hankinnassa tulee huomioida vaikutukset työntekijän henkilökohtaiseen verotukseen ja sitä kautta mahdollinen työnantajan ennakonpidätysvelvollisuus etujen osalta.

Etätyö kotimaassa

Etätyöhön liittyvien kustannusten verokäsittelyyn vaikuttaa se, hankkiiko työvälineet ja tarvittavat kalusteet työnantaja vai työntekijä itse.

► **Työvälineitä** etätyöhön voi hankkia

- **työntekijä itse**, ja vähentää verotuksessaan niiden hankinta-, huolto- ja korjausmenot tulonhankkimiskuluina.
- **työnantaja työntekijän omistukseen**, jolloin työvälineiden käypä arvo on pääsääntöisesti työntekijän verotettavaa palkkatuloa.
- **tai työntekijä voi lainata työnantajalta** työvälineitä työkäyttöön, jolloin työvälineiden omistus säilyy työnantajalla, eikä työntekijälle synny veronalaista etua.

► Työntekijä on myös oikeutettu **työhuonevähennykseen**, joka voidaan tehdä joko kaavamaisesti tai todellisiin kuluihin perustuen.

► Työnantaja voi hankkia työntekijälle työkäyttöön tarkoitetun **verkkoyhteyden** verovapaasti (edellytyksenä, että työnantaja sopimusosapuolena). Jos työnantaja korvaa työntekijän itse hankkiman verkkoyhteyden kustannuksia, on korvaus työntekijän veronalaista tuloa, ja työntekijä voi vähentää työkäytön osuuden tulonhankkimismenona veroilmoituksellaan.

Etätyö kotimaassa

Matkakulujen korvaukset soveltuvat myös etätyöskentelyn aikana.

- ▶ Työntekijä voi vähentää asunnon ja varsinaisen työpaikan väliset matkakulut verotuksessaan niiltä päiviltä etätyössä, jolloin työntekijä matkustaa työskentelemään työnantajan toimipaikalle.
 - Työntekijä voi vähentää matkakuluja verotuksessa halvimman kulkuneuvon mukaan laskettuna, kun omavastuuosuus (750 euroa vuonna 2020) ylittyy.
- ▶ Jos työnantaja korvaa työntekijälle asunnon ja työpaikan välisiä matkakuluja, käsitellään korvaukset työntekijän palkkana, **eikä työnantaja voi korvata näitä verovapaasti.**
- ▶ Työnantaja voi korvata tietyin edellytyksin työntekijälle **työmatkasta aiheutuneita kustannuksia.** Etätyössä on huomioitava, että esimerkiksi kilometrikorvaukset lasketaan varsinaiselta työntekopaikalta, joka on määriteltä yleensä työsopimuksessa.

Huomioitavaa matkakuluista:

- ❑ Vaikka työntekijä tekisi osan viikosta etätyötä, voi työntekijä vähentää matkakuluina asunnon ja työpaikan väliset kustannukset niiltä päiviltä, jolloin työntekijä käy työpaikalla
- ❑ Työnantajan työntekijälle työmatkasta aiheutuneiden kustannusten korvaamisen kannalta etätyössä olisi hyvä määritellä varsinainen työntekopaikka

Työnantajan muistilista kotimaan etätyöhön

Huolehdi ainakin seuraavat asiat, kun työntekijä siirtyy tekemään säännöllistä tai pitkäaikaista etätyötä

- ☑ Varmista, että etätyöhön on työntekijöiden suostumus tai että etätyö ei aiheuta muutosta työsuhteen ehtoihin
- ☑ Laadi työntekijän kanssa sopimus etätyöstä työsopimuksen liitteeksi
- ☑ Sopikaa yhteisistä pelisäännöistä, kuten työajan seurannasta, työn johtamisesta ja viestintäkäytännöistä
- ☑ Varmista työntekijöiden työhyvinvointi ja -turvallisuus myös etätyössä
- ☑ Tarkista Verohallinnon ohjeet henkilökuntaetujen tarjoamisesta, kun hankit työntekijälle kalusteita tai työntekovälineitä etäkonttorille
- ☑ Huomioi matkakulujen korvaamisessa Verohallinnon ohjeet

Etätyö ulkomailla

Ulkomaan etätyössä oleskelu toisessa maassa ei yleensä johdu työnantajan osoittamista työtehtävistä.

- ▶ Etätyö ulkomailla voi tarkoittaa esimerkiksi muuttamista ulkomaille puolison työkomennuksen perässä, väliaikaista työskentelyä yhdistettynä lomamatkaan tai vakituista muuttamista ulkomaille niin, että työsuhde suomalaisen työnantajan palveluksessa jatkuu.
- ▶ Ulkomaan työskentelyn verotuksellisten seikkojen tarkastelu on **aina tapauskohtaista**, esim. huomioitava seuraavat seikat:
 - johtuuko etätyö työntekijän henkilökohtaisista syistä, vai onko kyseessä komennustilanne, jolloin työskentely vaatii ulkomailla oleskelua,
 - minkä maan kansalainen työntekijä on ja missä verovelvollinen
 - ja kuinka kauan ulkomailla oleskellaan.
- ▶ Työnantajan ja työntekijän on hyvä huomioida ja selvittää etätyöhön liittyvät hallinnolliset seikat **hyvissä ajoin etukäteen**, sillä eri maiden paikallinen lainsäädäntö ja verosopimukset saattavat vaikuttaa mm. työnantajan raportointivelvollisuuksiin ja työntekijän verotukseen.

Huomioitavaa ulkomaan etätyössä:

- ❑ Etätyötä ei voida tyypillisesti rinnastaa työkomennukseen, koska oleskelu ulkomailla ei johdu työtehtävien vaatimuksesta
- ❑ Sekä työnantajan että työntekijän kannattaa ensimmäiseksi selvittää oma verotuksellinen asemansa työskentelyvaltiossa etätyön aikana

Etätyö ulkomailla – työntekijä

Työskentelyvaltiolle voi syntyä verotusoikeus työntekijän palkkaan paikallisen lainsäädännön mukaan.

- ▶ Jos suomalaisella työntekijällä on kotipaikka ja hän on yleisesti verovelvollinen Suomessa, ja **etätyöskentely ulkomailla ei ole pysyvää tai vakituista**, säilyy verovelvollisuus Suomessa lähtökohtaisesti koko etätyöskentelyn ajan.
- ▶ Niin sanottu **kuuden kuukauden sääntö palkan verovapaudesta ei yleensä sovellu** ulkomaan etätyöhön, koska ulkomailla oleskelu ei johdu työstä (vrt. komennustilanne).
- ▶ Myös työskentelyvaltiolle voi syntyä verotusoikeus työntekijän palkkaan **paikallisen lainsäädännön** mukaan. Usein verovelvollisuus kohdemaassa syntyy, kun maassa vietetty aika ylittää kuusi kuukautta (tyypillisesti 183 päivää 12 kuukauden aikana), mutta tästä pääsäännöstä on maakohtaisia poikkeuksia.
 - Verosopimustilanteissa verosopimus voi kuitenkin rajoittaa työskentelyvaltion palkan verotusoikeutta.
- ▶ Mahdollinen kaksinkertainen verotus poistetaan *pääsääntöisesti* Suomessa hyvittämällä ulkomailla maksettu vero Suomessa maksettavasta verosta.

Verovelvollisuuden muodostuminen

- Työntekijän paikalliseen verovelvollisuuteen vaikuttavat tyypillisesti seuraavat seikat:
 - ✓ Oleskelun kesto
 - ✓ Vakituisen asunnon sijaintivaltio
 - ✓ Elinetujen keskuksen sijaintivaltio (perheen sijainti)

Etätyö ulkomailla – työntekijä

Työntekijän verovelvollisuus Suomessa voi katketa pitkäkestoisen etätyöskentelyn johdosta.

- ▶ Mikäli työntekijän oleskelu ulkomailla on pysyvää ja vakituista, voidaan hänet katsoa tiettyjen edellytysten soveltuessa Suomessa **rajoitetusti verovelvolliseksi**. Rajoitetusti verovelvolliset ovat Suomessa verovelvollisia vain Suomesta saadusta tulosta.
- ▶ Vakituksissa etätyötilanteissa on hyvä kuitenkin huomioida, että ulkomaille muuttavaan **Suomen kansalaiseen sovelletaan niin sanottua kolmen vuoden sääntöä**, jolloin häntä pidetään yleensä Suomessa asuvana muuttovuonna ja kolmena sitä seuraavana vuonna.
- ▶ Työntekijän, joka on **ulkomaan kansalainen**, yleinen verovelvollisuus Suomessa päättyy yleensä välittömästi, kun hän muuttaa pois Suomesta.
 - Yleinen verovelvollisuus Suomessa voi kuitenkin jatkua vielä maasta lähdön jälkeenkin, jos työntekijän varsinainen koti ja asunto on edelleen Suomessa tai hän oleskelee Suomessa jatkuvasti yli kuuden kuukauden ajan.

Etätyö ulkomailla – työnantaja

Pitkäjaksoinen etätyöskentely voi muodostaa yritykselle kiinteän toimipaikan ulkomaille.

- ▶ Etätyössä on huomattava, että työnantajayritykselle voi muodostua **kiinteä toimipaikka etätyöntekijän työskentelyvaltioon**, jos:
 - yrityksellä on kyseisessä valtiossa liikepaikka, jota sillä on oikeus käyttää,
 - joka sijaitsee tietyllä alueella tietyn ajanjakson ajan
 - ja josta käsin liiketoimintaa harjoitetaan.
- ▶ Tyypillisesti kiinteän toimipaikan voi muodostaa toimisto, tehdas, työpaja, mutta etätyötilanteissa kiinteä toimipaikka voi muodostua myös **esimerkiksi työntekijän kotitoimistoon** työntekijän myyntitoimintojen perusteella.
- ▶ Tyypillisimmin kiinteän toimipaikan voidaan katsoa muodostuvan sitä helpommin, mitä kauemmin ulkomailla oleskellaan.
- ▶ Sovellettava verosopimus ja paikallinen lainsäädäntö vaikuttavat tulkintaan.

Kiinteän toimipaikan muodostuminen etätyöskentelyssä

- ☐ Arvio kiinteästä toimipaikasta on suositeltavaa tehdä jos:
 - ✓ Työntekijän työskentely ulkomailla kestää yli 6 kuukautta
 - ✓ Työntekijän työtehtäviin kuuluu olennaisia johto- tai myyntitehtäviä,
 - ✓ Oikeus solmia sopimuksia yhtiön nimissä ulkomailta käsin
 - ✓ Työtehtävät kohdistuu maahan, jossa työntekijä oleskelee

Etätyö ulkomailla – työnantaja

Paikalliset työnantajavelvoitteet tulee aina varmistaa työskentelyvaltion viranomaisilta tai asiantuntijoilta.

- ▶ Mahdollisesta kiinteästä toimipaikasta johtuen suomalaiselle työnantajayritykselle voi syntyä erilaisia raportointi-, rekisteröinti- ja veronmaksuvelvoitteita työntekijän työskentelyvaltioon.
 - Tyypillisesti kiinteän toimipaikan muodostuessa suomalainen työnantajayhtiö voidaan rinnastaa paikalliseksi työnantajaksi.
- ▶ Vaikka suomalaiselle työnantajayritykselle ei syntyisi kiinteää toimipaikkaa työskentelyvaltioon, **voi työnantajalle silti muodostua paikallisia raportointivelvoitteita**, esimerkiksi ennakkoperinnän osalta, jos työntekijä tulee paikallisen lainsäädännön mukaan siellä verovelvolliseksi.

Sosiaaliturva ulkomailla etätyöskentelyn ajan

Pidempään etätyöskentelyyn on suositeltavaa hakea A1-todistus.

- ▶ Pääsääntöisesti **etätyöntekijä kuuluu työskentelyvaltion sosiaaliturvan piiriin**, ja sosiaaliturvamaksut maksetaan kyseiseen maahan. Oikeus sosiaaliturvaetuuksiin (esimerkiksi eläke) määräytyy työskentelymaan lakien mukaisesti.
- ▶ Etätyöskentely EU/ETA-maassa, Sveitsissä tai sosiaaliturvasopimusmaassa:
 - Työnantaja voi hakea etätyötä tekeväälle **A1-todistusta Suomen sosiaaliturvaan kuulumisesta** Eläketurvakeskukselta. Edellytyksenä on, että työntekijä työskentelee suomalaiselle työnantajalle, työntekijä kuuluu ulkomaille lähtiessään Suomen sosiaaliturvaan ja tekee ulkomailla työtä tilapäisesti (enintään 24 kuukautta, sosiaaliturvasopimusmaissa enintään 3–5 vuotta).
- ▶ Etätyöskentely muussa kuin EU/ETA-maassa tai Sveitsissä tai sosiaaliturvasopimuksettomassa maassa:
 - Eläketurvakeskus ei anna Suomen sosiaaliturvaan kuulumisesta todistusta, mutta työntekijä voi hakea **päätöstä asumisperusteisesta sosiaaliturvasta Kansaneläkelaitokselta**.

Huomioitavaa sosiaaliturvasta:

- ❑ Poikkeukset työskentelyvaltion sosiaaliturvaan kuulumisesta:
 - ✓ EU/ETA-maat ja Sveitsi: A1-todistus, vapautus toisen valtion sosiaaliturvamaksuista
 - ✓ Sosiaaliturvasopimusmaat: A1-todistus, vapautus sosiaaliturvasopimuksessa sovituista sosiaalivakuutusmaksuista
 - ✓ Ei-sosiaaliturvasopimusmaat: Sosiaaliturvamaksuja voidaan joutua maksamaan molempiin valtioihin

Työnantajan muistilista ulkomaan etätyöhön

Huolehdi ainakin seuraavat asiat, kun työntekijä siirtyy tekemään säännöllistä tai pitkäaikaista etätyötä ulkomaille

- ☑ Laadi työntekijän kanssa sopimus ulkomaan etätyöstä työsopimuksen liitteeksi
- ☑ Varmista työntekijän verotuksellinen asema työskentelyvaltiossa
- ☑ Selvitä, onko riskiä kiinteän toimipaikan muodostumiselle, ja mikä on verotuksellinen asemasi työnantajana
- ☑ Selvitä mahdolliset maakohtaiset ilmoitus- ja rekisteröintivaatimukset sekä ennakonpidätys- ja raportointivelvoitteet
- ☑ Auta työntekijää selvittämään sosiaaliturva-asiat ulkomaille työskentelyn ajaksi (tarvittaessa hankittava A1-todistus tai päätös KELA:n asumisperusteisesta sosiaaliturvasta)
- ☑ Auta työntekijää tarvittaessa hankkimaan paikallinen kotipaikkatodistus

TYÖSKENTELY POST- COVID TILANTEESSA

Etätyösopimus

Annina Hyrskyluoto | Marraskuu 2021

Etätyösopimus

Erityisesti ulkomaan etätyössä on etätyösopimuksen laatiminen ehdottoman suositeltavaa.

- ▶ Koska työsuhteen ehdot pysyvät lähtökohtaisesti kotimaan etätyössä ennallaan, erillisen etätyösopimuksen tekeminen kotimaan etätyössä ei ole täysin välttämätöntä.
 - Etätyöstä voidaan sopia myös vapaamuotoisesti tai sopimalla työpaikalla yhteisistä hyvistä käytännöistä. On kuitenkin huomattava, että **post-covid tilanteessa työntekijöillä ei ole yhtäältä velvollisuutta eikä toisaalta oikeutta etätyön tekemiseen**, ellei asiasta ole erikseen työnantajan ja työntekijän välillä sovittu.
 - Työsuhteen raamien osalta on kuitenkin huomioitava, että työnantajan työntekijöilleen ottamat tapaturmavakuutukset kattavat vain välittömästi työhön liittyviä vahinkoja ja ovat siten vain rajoitetusti voimassa etätyössä.
 - Mikäli etätyössä varsinaisia työsuhteen ehtoja halutaan muuttaa, vaatii se erillistä sopimusta työnantajan ja työntekijän välillä.
- ▶ Ulkomaan etätyössä etätyösopimuksen tekeminen on ehdottoman suositeltavaa.
 - Työsopimuslain mukaan **työnantajan on annettava työntekijälleen vähintään kuukauden kestävissä ulkomaantyössä selvitys työnteon keskeisistä ehdoista.**
 - Silloin, kun työsuhteella on liityntä useampaan kuin yhteen valtioon, työnantaja ja työntekijä saavat lähtökohtaisesti itse sopia sovellettavasta laista.
 - Työntekijää kuitenkin suojaa aina lainvalintasäännösten mukaisen valtion pakottava työlainsäädäntö. Lainvalintasäännösten mukaan työsopimukseen sovelletaan ensisijaisesti sen valtion lakia, johon työntekijän työllä on läheisin liityntä, eli yleensä sen valtion lakia, jossa tai josta käsin työntekijä tavallisesti tekee työnsä. Näin ollen **työsuhteeseen saattaa ulkomaan etätyössä tapauksesta riippuen tulla sovellettavaksi kohdemaan pakottavaa työoikeudellista sääntelyä.**
 - **Ulkomaan etätyösopimuksen tekemiseen on syytä käyttää asiantuntija-apua, jotta tarvittavat työoikeudelliset ja verotukselliset säännökset otetaan sopimuksessa varmasti huomioon.**

Työnantajan muistilista ulkomaan etätyösopimukseen

Pohdi ja kirjaa ainakin seuraavat asiat ulkomaan etätyösopimukseen

- ☑ Etätyön kestoaika ja päättymisen
- ☑ Sovellettava laki ja mahdollinen työehtosopimus
- ☑ Työntekemispaiikka (valtio, paikkakunta, mahdollinen toimipiste)
- ☑ Työtehtävät ja työaika
- ☑ Palkka ja sen maksaminen (valuutta, jossa rahapalkka maksetaan)
- ☑ Mahdolliset ulkomailla suoritettavat korvaukset ja luontoisedut
- ☑ Vuosiloma
- ☑ Vakuutukset
- ☑ Matka-asiakirjat (kuten passi ja mahdollisesti tarvittava viisumi tai työlupa) ja mahdollisten matkakustannusten korvaaminen
- ☑ Majoitus ja asumiskustannukset
- ☑ Meno- ja paluumatkan kustannusten korvaaminen

ETÄTYÖN JURIDISET JA VEROTUKSELLISET NÄKÖKULMAT – OPAS YRITYKSILLE

TEHDÄÄNKÖ TEILLÄKIN ETÄTÖITÄ?

- ▶ Oppaassa käsittelemme yleisimpiä työnantajan velvoitteita sekä kotimaan että ulkomaan etätyöhön liittyen. Oppaan tavoitteena on auttaa sinua ymmärtämään etätyön verotuksellisia ja juridisia koukeroita paremmin, jotta voit tukea työntekijöitäsä etätyöaikana tai etätyöhön siirtymisessä.
- ▶ Lataa opas nettisivuiltamme:
<https://www.aldersound.fi/oppaat/etatyo/>
- ▶ Opas on täysin maksuton eikä se sido sinua mihinkään.

TALOUDELLINEN TYÖNANTAJA SUOMESSA

Voimaantumalon tavoite 1.1.2023 alkaen

Pauliina Karumaa | Marraskuu 2021

Taloudellisen työnantajan käsite tulossa Suomeen

Valtiovarainministeriön esittämä uusi voimaantulon tavoite on 1.1.2023.

- ▶ Lainsäädäntöhanke taloudellista työnantajaa koskevien säännösten sisällyttämisestä Suomen verolainsäädäntöön.
- ▶ Käsite käytössä mm. Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa.
- ▶ Täsmennetty aikataulu: voimaantulon tavoite **1.1.2023**.

Mikä on nykytilanne?

- ▶ Nykyinen lainsäädäntö rajattu koskemaan vuokrattuja työntekijöitä (verosopimuksen vuokratyösäännös).
- ▶ Suomessa sisäinen lainsäädäntö ei ole antanut mahdollisuutta soveltaa verosopimusten taloudellisen työnantajan käsitettä ja laajempaa verotusoikeutta esim. tilanteissa, jossa palkkakulut on veloitettu suomalaiselta taholta.
- ▶ Nykyisin verotusoikeus muodostuu Suomelle vain:
 - Jos ulkomaisella työnantajalla on kiinteä toimipaikka Suomessa;
 - työntekijä oleskelee Suomessa yli 183 päivää (verosopimuksesta riippuen kalenterivuodessa ja 12 kk aikana);
 - jos kyseessä on työvoiman vuokraus (tietyt maat).

Mikä tai kuka on taloudellinen työnantaja?

- Yhtiö, jonka johdon ja valvonnan alaisena työntekijä suorittaa työpanoksensa riippumatta siitä kuka on muodollinen työnantaja (työsopimus) tai kuka palkan maksaa.
- Voi muodostua konsernin yhtiöiden välillä mutta myös kahden toisistaan riippumattoman yhtiön välillä.

Taloudellisen työnantajan käsite tulossa Suomeen

Valtiovarainministeriön esittämä uusi voimaantulon tavoite on 1.1.2023.

Mikä muuttuu?

- ▶ Ulkomaisia vuokratyöntekijöitä koskevat säännökset laajennettaisiin koskemaan myös muita tilanteita, joissa ulkomainen työntekijä tekee tosiasiallisesti työtä suomalaisen yhtiön palveluksessa.
- ▶ Sovelletaan konsernin sisäisissä järjestelyissä ja toisistaan riippumattomien tahojen välillä. Voi soveltua esim.:
 - Ulkomaisen yrityksen työntekijä lähetetään työskentelemään samaan konserniin kuuluvan suomalaisen yrityksen paikalliseen projektiin joka liittyy Suomen yhtiön liiketoimintaan, ja työntekijä toimii suomalaisen yrityksen johdon alaisena.
 - Yritys tarjoaa työntekijänsä työskentelemään viiden kuukauden ajaksi ulkopulisen asiakasyrityksen johdon ja valvonnan alaisena.
- ▶ Ei ehdotettuja aikarajoja: taloudellinen työnantaja voi soveltua jo hyvin lyhyestäkin työskentelystä.

Taloudellisen työnantajan soveltamisen tuomat velvoitteet?

- ❑ Sekä ulkomaisen työnantajan että suomalaisen taloudellisen työnantajan (työn teettäjä) tulisi antaa ilmoituksen Suomessa työskentelystä;
- ❑ Rajoitetusti verovelvollisen työntekijän tulee hakea ennakkoveroja ja suorittaa verot;
- ❑ Ulkomaisen muodollisen työnantajan tulee raportoida palkka Suomessa tulorekisteriin.

VERKKOKAUPAN ARVONLISÄVEROUUDISTUS

Tärkeimmät muutokset ja havaintoja käytännön haasteista

Heikki Leppänen | Marraskuu 2021

Verkkokaupan alv-uudistuksen keskeiset muutokset

Vuosittain yli 10 000 euron arvosta etämyyntiä harjoittavat yritykset maksavat myynneistä määränpäämaan alv:n

- ▶ Arvonlisäverolakiin on lisätty EU:n sisäisen sekä maahantuotavien tavaroiden etämyynnin käsitteet ja etämyyntiä koskevat velvoitteet.
- ▶ Kaukomyynnin jäsenvaltiokohtaiset raja-arvot (35 000 tai 100 000 euroa/vuosi) poistuivat. Ne korvautuvat uudella EU:n laajuisella 10 000 euron vuosittaisella etämyynnin ja tiettyjen palvelujen myynnin raja-arvolla.
- ▶ Arvonlisäveron sähköinen erityisjärjestelmä laajeni merkittävästi.
- ▶ Pienten (alle 22 euron) tavaralähetysten vapautus maahantuonnin arvonlisäverosta poistui.
- ▶ Erityisjärjestelmän käyttäminen on vapaaehtoista.

Mitä on etämyynti?

- ❑ Myyjä tai joku muu myyjän puolesta kuljettaa tavaran ostajalle EU-maasta toiseen (esim. verkkokauppa).
- ❑ Etämyynnistä on kysymys ainoastaan silloin, kun tavaran ostaja on yksityishenkilö tai muu häneen rinnastettava ei-arvonlisäverovelvollinen ostaja.
- ❑ Huom. poikkeukset, esim. kuljetusvälineet.

Vertailu uuden ja vanhan järjestelmän välillä

Kaukomyynnin aika ennen 1.7.2021

- ▶ Maakohtaiset rekisteröitymisrajat 35 000 tai 100 000 euroa / vuosi.
- ▶ Rajan ylittyessä paikallinen alv-rekisteröinti ja normaali alv-raportointi paikallisten sääntöjen ja määräaikojen mukaisesti.
- ▶ ALV-ilmoituksella voitiin hoitaa myös muut liiketoimet kuin kaukomyynti.
- ▶ Hallinnollinen taakka ja hallinnolliset kustannukset.

Etämyynnin aika 1.7.2021 alkaen

- ▶ EU:n laajuinen raja 10 000 euroa / vuosi
- ▶ Ilmoittaminen ja maksaminen voidaan hoitaa yhdellä ilmoituksella, joka kattaa kaikki EU-etämyynnit kuluttajille.
- ▶ Paikalliset alv-rekisteröinnit silti tarpeen jossain tilanteissa.
- ▶ Periaatteessa kevyempi hallinnollinen taakka ja matalammat raportointikustannukset.

Erityisjärjestelmät

Vuosittain yli 10 000 euron arvosta etämyyntiä harjoittavat yritykset maksavat myynneistä määränpäämaan alv:n

- ▶ Arvonlisäveron erityisjärjestelmä eli Mini One Stop Shop on laajentunut One Stop Shop -järjestelmäksi 1.7.2021.
 - Erityisjärjestelmä OSS kattaa kaikki kuluttajille EU:ssa myydyt palvelut sekä tavaroiden etämyynnin EU:ssa sijaitseville kuluttajille.
 - Erikseen unionin järjestelmä ja muu kuin unionin järjestelmä, jota sovelletaan EU-kuluttajille tapahtuvaan palvelumyyntiin kun myyjä ei ole sijoittautunut EU-alueelle.
- ▶ Tuontijärjestelmä, eli IOSS (Import One Stop Shop)
 - Erityisjärjestelmä kattaa kaikki kuluttajille EU:ssa myydyt palvelut sekä tavaroiden etämyynnin EU:ssa sijaitseville kuluttajille.
- ▶ Maahantuonteihin voidaan soveltaa myös tuonnin erityisjärjestely.
 - Vastaanottajan puolesta tavarat Tullille esittävä taho, esimerkiksi kuljetusliike, voi ilmoittaa ja maksaa arvonlisäveron vastaanottajan puolesta yksinkertaistetun menettelyn mukaisesti.

Sähköisen rajapinnan ylläpitäjä

Sähköisen rajapinnan ylläpitäjällä voi olla vastuu etämyynnin arvonlisäveroista

- ▶ Aiemmin sähköisen rajapinnan ylläpitäjä on ollut verovelvollinen ainoastaan omasta palvelumyynnistään tavaroiden varsinaiselle myyjälle.
- ▶ Sähköisen rajapinnan ylläpitäjä voi uudistuksen myötä olla verovelvollinen myös sen kautta myydyistä tavaroista.
- ▶ Jos sähköisen rajapinnan ylläpitäjä on verovelvollinen tavaran myynnistä, hänen katsotaan myyneen tavarat ostajalle ja ostaneen tavarat rajapinnan käyttäjältä, eli varsinaiselta myyjältä.
 - Tällöin tavarantoimittajan myynti sähköisen rajapinnan ylläpitäjälle on veroton ja sähköisen rajapinnan ylläpitäjän myynti kuluttajalle on verollinen.

Sähköisellä rajapinnalla tarkoitetaan alustaa tai portaalia, joka välittää muiden myyjien tuotteita.

Esim. Amazon on sähköinen rajapinta.

Sähköinen rajapinta ei ole verovelvollinen jos se pelkästään johdattaa toiselle nettisivulle, kyse on vain maksun välityksestä tai mainostamisesta.

Toimitusketjut: varasto toisessa EU-maassa

Myynnin alv voidaan hoitaa OSS-järjestelmän kautta, mutta hankinnat ja siirrot aiheuttaa uusia alv-velvoitteita

- ▶ Suomalainen verkkokauppias toimittaa tavaroita kuluttajille Ruotsiin Virossa sijaitsevasta varastostaan.
- ▶ Minkä maan arvonlisävero soveltuu myyntiin?
 - Jos Suomi on tunnistamisjäsenvaltio, myynti raportoidaan OSS-ilmoituksella etämyyntinä Virossa Ruotsiin
 - Ilman erityisjärjestelmää yritys joutuu rekisteröitymään erikseen ainakin Ruotsiin alv-velvolliseksi ja raportoimaan siellä yhteisöhankinnan ja paikallisen myynnin.
 - Myös maakohtaiset alv-rekisteröitymiset mahdollinen tapa hoitaa määränpäämaan alv-velvoitteet.
- ▶ Tavarantoimitus Virossa varastoon tai hankinta Virossa/Virossa voi johtaa alv-rekisteröitymisvelvollisuuteen.
- ▶ Järjestely kuntoon ennen ensimmäisiä toimituksia!

Toimitusketjut: dropshipments

Tavarantoimittajan myyntien alv-käsittelyyn kiinnitettävä huomiota

- ▶ Suomalainen verkkokauppias myy tavaroita omasta verkkokaupastaan kuluttajille Ranskaan ostaen ne ruotsalaiselta toimittajalta.
 - Ruotsalainen toimittaja järjestää tavaroiden kuljetuksen suoraan Ruotsista Ranskaan.
- ▶ Verkkokauppias on lähtökohtaisesti verovelvollinen myynnistä ranskalaiselle kuluttaja-asiakkaalle
 - Huom. kuitenkin kysymys kuljetuksen järjestämisestä.
- ▶ Myynti voidaan raportoida esim. OSS:n kautta.
- ▶ Keskeiset pohdittavat kysymykset ovat:
 - Mikä on ruotsalaisen toimittajan myyntien alv-käsittely?
 - Tulevatko sähköisen rajapinnan ylläpitäjän vastuut kyseeseen, jos tavarantoimittaja onkin EU:n ulkopuolelta?

Palautukset

OSS-järjestelmässä raportoitujen etämyyntien palautusten raportointiin liittyy omia erityispiirteitä

- ▶ Jos tavarat **palautetaan samaan jäsenvaltioon** kuin mistä ne on myyty etämyyntinä, kyse on normaalista oikaisuista.
 - Huom. kuitenkin OSS-järjestelmän poikkeukset oikaisun ajallisesta kohdistamisesta.
- ▶ Jos tavarat **palautetaan toiseen maahan** esim. palautuskeskukseen tai määränpäämaassa toimivalle konserniyhtiölle, joudutaan palautuksen alv-käsittely arvioimaan tapaus- ja maakohtaisesti.
 - Palautukset voivat aiheuttaa ylimääräisiä alv-rekisteröitymisvelvollisuuksia.

Toimitukset EU:n ulkopuolelta

Voidaan hoitaa usealla tavalla

- ▶ **IOSS-järjestelmässä** maahantuonti on veroton ja vero maksetaan myynnistä kuluttaja-asiakkaalle.
 - IOSS-järjestelmä soveltuu enintään 150 euron arvoisiin tuotteisiin.
 - Jos IOSS valitaan, sitä käytetään kaikissa EU-maissa.
- ▶ Myös **maahantuonnin erityisjärjestelyn** hyödyntäminen on mahdollista, jos IOSS-järjestelmää ei ole valittu.
 - Kuljetusliike ilmoittaa ja maksaa arvonlisäverot vastaanottajan puolesta yksinkertaistetun menettelyn mukaisesti.
- ▶ Voidaan soveltaa **normaalia maahantuontimenettelyä**, jolloin vaihtoehtoja ovat:
 - maahantuojana toimii verkkokauppia, joka myy maahantuodun tavaran normaalisti arvonlisäverollisena;
 - kuluttaja toimii itse maahantuojana ja maksaa maahantuonnin arvonlisäveron Tullille.

Toimitukset EU:n ulkopuolelta - esimerkki

Myyjä voi soveltaa enintään 150 euron arvoisiin myynteihin IOSS-järjestelmää

- ▶ **Suomalainen verkkokauppias** toimittaa hankkii enintään 150 euron arvoisia tavaroita **Kiinasta** ja myy ne edelleen **saksalaiselle kuluttajalle**.
 - Myyjä on rekisteröitynyt IOSS-järjestelmään tunnistamisjäsenvaltionaan Suomi.
 - Myyjä raportoi ja maksaa Saksan alv:n IOSS-järjestelmän kautta.
- ▶ Maahantuonti on **veroton** silloin, kun maahantuotavien tavaroiden etämyynnistä suoritettava arvonlisävero on ilmoitettava tuontijärjestelmän mukaisesti ja tuontijärjestelmän käyttämistä varten annettu arvonlisäverotunniste ilmoitetaan Tullille.

Toimitukset EU:n ulkopuolelle

Jos ostaja toimii maahantuojana, verovelvoitteita ei välttämättä synny

- ▶ Suomalainen verkkokauppias hankkii tavaroita Kiinasta ja toimittaa niitä rajoituksetta ympäri maailmaa.
- ▶ Jos ostaja hoitaa tuontimuodollisuudet, lähtökohtaisesti verovelvoitteita ei pitäisi syntyä.
- ▶ Tähän ei kuitenkaan voi aina luottaa ja esim. myynnit kiinalaisille asiakkaille saattavat olla ongelmallisia.

Määränpäämaassa voi olla esim.:

- VAT-järjestelmä ja sen variantit kuten:
 - GST-järjestelmä
 - HST-järjestelmä
- Sales Tax –järjestelmä
- Liittovaltiokohtaiset ja osavaltiokohtaiset järjestelmät
- Ei lainkaan alv:n tapaista kulutusveroa (huom. kuitenkin tullit)

Yhteenveto

Muistilista

- ▶ Muuttuneet raja-arvot.
- ▶ Arvonlisäveron erityisjärjestelmät.
- ▶ Palautukset muualle kuin lähtömaahan.
- ▶ Onko “sähköinen rajapinta” verovelvollinen myynneistä?
- ▶ Ostot ja niiden mahdollisesti aiheuttamat rekisteröitymisvelvollisuudet ja ostojen alv-palautukset.
- ▶ Sovellettava tapa maahantuontien järjestämiseen.
- ▶ Mahdolliset maakohtaiset erityisvaatimukset myynneissä EU:n ulkopuolelle.

Q & A

KYSYMYKSIÄ JA KESKUSTELUA WEBINAARIAIHEISTA

KIITOS!

aldersound.fi

